

SERRA DE TRAMUNTANA
Patrimonio Mundial UNESCO 2011

Fornalutx

Fornalutx

Fornalutx

Està emplaçat ben enmig de la Serra de Tramuntana, que ocupa tot el nord de l'illa de Mallorca. A Fornalutx el solca una profunda vall, que partint del Puig Major arriba fins a Sóller.

Fornalutx, “Fornalucem” derivat de “Fornel” fornal o Ferreira, amb el sufix -utx, és el topònim mossàrab del sufix romànic “ucem”. L'origen de Fornalutx o “Fornalugi”, com s'escriu en els documents antics, el trobam al mateix moment de la conquesta, essent abans una alqueria mora, tal com es dedueix pel traçat dels seus primitius carrers.

La història de la vila ha estat sempre lligada a la de la veïnada Ciutat de Sóller, perquè les dues formaren un únic terme municipal fins l'any 1813. Els seus drets constitucionals com a municipi independent es reconegueren l'any 1837.

Fornalutx i tot el seu entorn pot considerar-se com un conjunt d'indiscutible interès paisatgístic i arquitectònic.

L'estructura de la població segons la seva nacionalitat, es caracteritza en els darrers anys per l'augment de la població d'origen principalment estranger, conseqüència de l'atractiu turístic de la vila.

L'any 1983 fou guardonada amb la “Placa de Plata per Foment del Turisme de Mallorca per la Defensa i Manteniment de la Vila” i de la Secretaria General de Turisme va obtenir aquell mateix any el “II Premi Nacional de Pobles Embellits i Mantinguts d'Espanya”; el 1995 li atorgaren el “Premi Alzina” per la seva labor en favor de la Natura, premi que anualment concedeix el Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa.

Fornalutx

Está emplazado en el centro de la Sierra de Tramuntana, que recorre el norte de la isla de Mallorca. A Fornalutx lo surca un profundo valle que parte del Puig Major y se extiende hacia Sóller. Fornalux, “Fornalucem” derivado de “For-nel” fornal o Ferreira, con el sufijo -utx, es el topónimo mozárabe del sufijo románico “ucem”. El origen de Fornalutx o “Forna-lugi”, como se escribe en los documentos antiguos, lo encontramos en el mismo momento de la conquista, siendo antes una alquería mora, como se deduce del trazado de sus primitivas calles.

La historia de la villa ha estado siempre ligada a la de la vecina Ciudad de Sóller, ya que las dos formaron un único término municipal hasta el año 1813; en 1837 se reconocieron finalmente sus derechos constitucionales como municipio independiente.

Fornalutx puede considerarse como un conjunto de indiscutible interés paisajístico y arquitectónico. La estructura de la población por nacionalidades, se caracteriza en los últimos años por el aumento de la población de origen principalmente extranjero, consecuencia del atractivo turístico de la villa.

En el año 1983 fue galardonada con la “Placa de Plata de Fomento de Turismo de Mallorca por la Defensa y Mantenimiento de la Villa” y de la Secretaría General de Turismo obtuvo ese mismo año el “II Premio Nacional de Pueblos Embellecidos y Mantenidos de España”; en 1995 le fue otorgado el “Premio Alzina” por su labor en favor de la Naturaleza, premio que anualmente concede el Grup Balear d’Ornitologia i Defensa de la Naturalesa.

Fornalutx lies in the heart of the Serra de Tramuntana, which runs along the Island of Mallorca, scored by a deep valley running from Puig Major towards Sóller. The name Fornalutx, “Fornalucem” comes from “Fornel” (forge) or “Ferreira”, with the suffix *.utx*, a Hispanic-Arabic place name element from the Roman suffix, “ucem”. The origins of Fornalutx or “Fornalugi”, as it is written in ancient documents, can be traced back to the time of the conquest, although it had previously been a Moorish hamlet, as can be deduced from the layout of its old streets.

The history of the town has always been linked to neighbouring Sóller, as both formed a single municipal district until 1813. Their constitutional rights as independent municipal districts were recognized in 1837.

Fornalutx, like its surroundings, can be considered an area of unchallenged scenic and architectural interest.

Over recent years, the local population has become characterised by increasing numbers of foreigners, due to the attraction of the town for tourists.

In 1983 it was awarded the “Placa de Plata por el Fomento de Turismo de Mallorca por la Defensa y Mantenimiento de la Villa” (Mallorcan Tourism Promotion Silver Plaque for the Protection and Conservation of the Town) and in the same year it received the “II Premio Nacional de Pueblos Embellecidos y Mantendidos de España” (2nd National Prize for work to improve and maintain the attractiveness of towns in Spain) from the Secretary General for Tourism. Meanwhile, in 1995 it was presented with the “Alzina award” for its nature conservation efforts, an award made annually by the Grup Balear d’Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (Balearic Ornithology and Nature Conservation Group).

Fornalutx

Fornalutx liegt mitten in der Serra de Tramuntana, die sich durch den ganzen Norden der Insel Mallorca zieht. Der Ort liegt an einem tiefen Tal, das sich vom Puig Major bis nach Sóller erstreckt.

Fornalutx stammt von Fornalucem, einem Derivat von Fornel, Fornal oder Ferreira. Die Nachsilbe -utx in mozarabischen Ortsnamen ist aus der romanischen Nachsilbe -ucem entstanden. Fornalutx, oder laut alten Urkunden auch Fornalugi, war früher, wie es sich aus den ehemaligen Wegen schließen lässt, ein arabisches Bauernhaus und entstand zum Zeitpunkt der Eroberung als Ortschaft.

Die Geschichte des Ortes war immer an die der benachbarten Stadt Sóller geknüpft, da beide Ortschaften bis zum Jahr 1813 zusammen ein Gemeindebezirk bildeten. Ihre Gründungsrechte als unabhängige Gemeinden wurden im Jahr 1837 anerkannt.

Fornalutx - wie auch seine Umgebung - ist zweifellos eine landschaftliche und architektonische Sehenswürdigkeit. Da sich Fornalutx zu einem attraktiven Touristenort entwickelt hat, ist auch die Einwohnerzahl in den letzten Jahren hauptsächlich durch ausländische Zuwanderer stark angestiegen.

Im Jahr 1983 wurde die Stadt von der Behörde für Tourismusförderung mit der „Silbernen Tafel für den Schutz und die Pflege der Ortschaft“ ausgezeichnet und im gleichen Jahr vom Generalsekretariat für Tourismus mit dem „II. Nationalpreis für verschönerte und gepflegte Dörfer in Spanien“. 1995 erhielt die Stadt den „Alzina-Preis“ für ihre Arbeit im Bereich der Natur. Dieser Preis wird jedes Jahr von der Balearengruppe für Ornithologie und Naturschutz vergeben.

FRANCESC BERNAREGGI (1878 - 1959)

Quadre obsequi de Pere Serra, fill Il·lustre de Sóller a l'Ajuntament de Fornalutx, 2005 · Cuadro obsequio de Pere Serra, hijo Ilustre de Sóller al Ayuntamiento de Fornalutx, 2005 · Painting, gift from Pere Serra, Illustrious Son of Sóller to the Council of Fornalutx, 2005 · Bild, Geschenk von Pere Serra, Ehrenbürger von Sóller, an das Rathaus von Formalutx, 2005 · Quadro che Pere Serra, figlio illustre di Sóller, ha regalato al Comune di Fornalutx, 2005.

Immersa nel cuore della Serra de Tramuntana, la catena montuosa che si estende per tutto il Nord dell'isola di Maiorca, la località di Fornalutx è solcata da una profonda valle che partendo dalla cima Puig Major arriva fino al paese di Sóller.

Il toponimo Fornalutx, per i Romani "Formalucem", deriva da "Fornel" (fucina) o "Ferreira". Il suffisso -utx è il corrispondente mozarabico della forma romana "ucem". L'origine di Fornalutx o „Fornalugi“, come si trova nei documenti antichi, risale al momen-

to della conquista; anteriormente, si trattava di una casa colonica araba, come si può dedurre dal tracciato delle sue strade primitive. La storia di questa località è sempre stata legata a quella della vicina città di Sóller, giacché fino al 1813 entrambe costituivano un'unica circoscrizione municipale. I diritti costituzionali di comune indipendente vennero riconosciuti più tardi, nel 1837. Fornalutx, con i rispettivi dintorni, può considerarsi come un complesso di indiscutibile interesse paesaggistico e architettonico.

La distribuzione demografica per nazionalità si è andata definendo negli anni scorsi in seguito all'aumento degli abitanti soprattutto di origine straniera, attratti dall'interesse turistico del paese. Nel 1983 la località ha ottenuto due importanti riconoscimenti: la "Targa di Argento per la tutela e il mantenimento del paese" conferita dall'Ente di Promozione Turistica di Maiorca (Foment del Turisme de Mallorca) e il "Il premio nazionale per i paesi più abbelliti e ben tenuti della Spagna" concesso dalla Segreteria Ge-

nerale del Turismo (Secretaria General de Turisme). Successivamente, nel 1995, grazie al suo grande impegno a favore della natura, ha altresì ricevuto il "Premio Alzina", riconoscimento conferito annualmente dal Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa).

Fornalutx

TAFONA 'CAN XOROI' FORNALUTX

ca'n xoroi

L'edifici va ser adquirit per l'Ajuntament l'any 2002, amb l'objectiu de destinar-lo a centre cultural. Les primeres notícies que tenim de la tafona, situada dins aquest casal, són de l'any 1888, encara que, amb tota seguretat, ja funcionava temps abans. La família Mayol la va comprar el 1918 i es va reformar trenta anys després, el 1947, amb la maquinària que hi podem veure a l'actualitat. El trull donà pas a la màquina de trullar i la premsa de biga va ser substituïda per l'actual premsa hidràulica. Així mateix, es varen habilitar els presents dipòsits de tria de l'oli, alhora que s'abandonà l'antiga botiga d'oli. També es va abandonar l'estable on s'allotjava la bístia. Aquesta va ser la darrera tafona que va funcionar a la vila de Fornalutx, al final de la dècada dels setanta.

ALMAZARA CAN XOROI (FORNALUTX)

El edificio fue adquirido por el Ayuntamiento en el año 2002 con el objetivo de destinarlo a centro cultural. Las primeras noticias que tenemos de la almazara, situada dentro de esta casona, son del año 1888, aunque, con total seguridad, ya funcionaba antes. La familia Mayol la compró en 1918 y fue reformada treinta años más tarde, en 1947, con la maquinaria que podemos ver actualmente. El trujal dio paso a la máquina de moler aceitunas y la prensa de viga fue sustituida por la actual prensa hidráulica. Asimismo, se habilitaron los actuales depósitos de tría de aceite, al mismo tiempo que se abandonó la antigua tienda de aceite. También se abandonó el establo en el que se alojaba la bestia de carga. Esta fue la última almazara que funcionó en la villa de Fornalutx, al final de la década de los setenta.

OLIVENÖLMÜHLE CAN XOROI (FORNALUTX)

Die Stadtverwaltung erwarb das Gebäude 2002, um es als Kulturzentrum zu nutzen. Die uns vorliegenden ältesten Daten der Olivenölmühle, die sich im Innern der Anlage befindet, stammen aus dem Jahr 1888; obwohl sie mit grosser Sicherheit schon vorher in Betrieb war. 1918 erwarb sie die Familie Mayol, von der sie 30 Jahre später, 1947, in den heutigen Zustand renoviert und umgebaut wurde. Die ursprüngliche Stempelpresse wurde durch die heutige Olivenmühle mit einer hydraulischen Presse ersetzt. Gleichzeitig wurden die jetzigen Oliventanks installiert und der alte Olivenölladen aufgegeben. Auch wurden der Stall, in welchem sich die Lasttiere befanden, nicht weiter benutzt. Gegen Ende der 70iger Jahre des letzten Jahrhunderts war dies die letzte in Betrieb gebliebene Olivenölmühle in Fornalutx.

CAN XOROI OLIVE OIL MILL (FORNALUTX)

The building was acquired by the town council in 2002, with the intention of turning it into a cultural centre. The first definite record we have about the olive oil mill, situated inside this large building, is from 1888, although it was definitely in operation before this date. The Mayol family bought it in 1918 and it was renovated thirty years later in 1947, with the machinery that we can see now. The olive oil press was replaced by the olive milling machine and the beam press was replaced by the current hydraulic press. In addition, the current olive oil storage tanks were installed, at the same time the old olive oil shop was closed. The stable where the beasts of burden were kept also ceased to be used. By the end of the 1970s this was the last olive oil mill to operate in the town of Fornalutx.

IL FRANTOIO DI 'CAN XOROI' (FORNALUTX)

Nel 2002 il Comune ha acquistato l'edificio per destinarlo a centro culturale. Le prime notizie in merito al frantoio (tafona) ivi ospitato risalgono al 1888, sebbene tale impianto funzionasse sicuramente già prima. La famiglia Mayol acquistò la casa nel 1918 e trent'anni dopo, ovvero nel 1947, questa venne sottoposta a un intervento di ristrutturazione con integrazione dei macchinari oggi esposti. La macchina di spremitura e la presa idraulica hanno sostituito, rispettivamente, il frantoio manuale e la presa a leva. Al contempo, sono stati abilitati gli attuali depositi di cernita dell'olio, mentre si sono abbandonati l'antico negozio di olio e la stalla dove si alloggiavano gli animali. Questo era il frantoio in uso nella località di Fornalutx alla fine degli anni settanta.

LA SALA DE LES TEULES PINTADES CAN XOROI, FORNALUTX

A l'entrada de Can Xoroi es troba l'exposició permanent de Teules Pintades que conformen una part de la col·lecció de l'Ajuntament de Fornalutx. La col·lecció la formen 328 teules procedents dels municipis de Deià, Fornalutx, Inca, Palma, Llucmajor i Sóller. El fons teulogràfic de Can Xoroi fou iniciat amb donacions de particulars de Deià, Fornalutx, Palma, Sóller i Llucmajor, a més de donacions de l'Ajuntament de Sóller i un dipositi de l'Ajuntament d'Inca que juntament amb les teules de la volada de Can Xoroi formen el conjunt de teules pintades més important de Mallorca.

Les teules que podem observar pertanyen a diverses èpoques d'aquesta pràctica artística i que comença en les teules de 1691 de Can Rom de Fornalutx fins a les teules pintades l'any 1781 de l'edifici de Cas Vicari Solivellas de Fornalutx.

LA SALA DE LAS TEJAS PINTADAS CAN XOROI, FORNALUTX

En la entrada de Can Xoroi se encuentra la exposición permanente de Tejas Pintadas que forman parte de la colección del Ayuntamiento de Fornalutx. La colección la forman 278 tejas procedentes de los municipios de Deià, Fornalutx, Palma de Mallorca, Sóller y Lluchmayor. El fondo tejográfico de Can Xoroi empezó con donaciones de particulares de Deià, Fornalutx, Palma de Mallorca y Sóller, que junto con las tejas del voladizo de Can Xoroi forman el conjunto de tejas pintadas más importante de Mallorca.

Las tejas que podemos observar pertenecen a distintas épocas de esta práctica artística que empieza en las tejas a finales del siglo XVI en Sóller, hasta las tejas pintadas en el año 1781 del edificio de Cas Vicari Solivellas de Fornalutx.

THE PAINTED TILES ROOM CAN XOROI, FORNALUTX

The entrance to Can Xoroi houses the permanent exhibit of painted tiles that form part of the City of Fornalutx's painted tile collection. The collection consists of 278 tiles from the municipalities of Deià, Fornalutx, Palma de Mallorca, Sóller and Lluchmayor. The Can Xoroi tile collection began with private donations from individuals in Deià, Fornalutx, Palma de Mallorca and Sóller. These tiles, together with the tiles on the overhang of Can Xoroi, make up the most important collection of painted tiles on Mallorca. The tiles on display are from various periods of this artistic practice, ranging from the late 16th century tiles from Sóller to the tiles painted in 1781 on the Cas Vicari Solivellas building in Fornalutx.

DER SAAL DER TEULES PINTADES (bemalte Zierkacheln) **CAN XOROI, FORNALUTX**

In der Eingangshalle von Can Xoroi befindet sich die Dauerausstellung der Teules Pintades, der bemalten Zierkacheln, die Teil einer Sammlung bilden, welche sich im Besitz des Rathauses von Fornalutx befindet. Die Sammlung besteht aus 278 Zierkacheln, die aus den Gemeinden Deià, Fornalutx, Palma de Mallorca, Sóller und Lluchmajor stammen. Die Anfänge des Ausstellungsbestands an Zierkacheln, der in Can Xoroi zu sehen ist, gehen auf Spenden von Privatpersonen aus Deià, Fornalutx, Palma de Mallorca und Sóller zurück. Zusammen mit den Zierkacheln des Vordaches von Can Xoroi bilden sie die wichtigste Kachelsammlung von Mallorca. Die ausgestellten Zierkacheln stammen aus verschiedenen Epochen, in denen die Kunst ihrer Herstellung betrieben wurde. Zu sehen sind von den Zierkacheln aus Sóller aus dem XVI. Jahrhundert bis zu den Teules pintades aus dem Jahr 1781, die dem Gebäude Cas Vicari Solivellas in Fornalutx entstammen.

LA SALA DELLE TAVOLE DIPINTE **CAN XOROI, FORNALUTX**

All'ingresso di Can Xoroi si trova l'esposizione permanente di tavole dipinte che costituiscono una parte della collezione del Comune di Fornalutx. Tale collezione è composta da 278 tavole provenienti dai comuni di Deià, Fornalutx, Palma di Maiorca, Sóller e Lluchmajor. Tale prezioso patrimonio di Can Xoroi iniziò grazie alle donazioni di privati di Deià, Fornalutx, Palma di Maiorca e Sóller che, unitamente alle tavole del rilievo di Can Xoroi, costituiscono l'insieme di tavole dipinte più importanti di Maiorca.

Le tavole esposte appartengono a diverse epoche in cui tale pratica artistica era in voga: iniziando dalle tavole di Sóller risalenti alla fine del XVI secolo a quelle dell'edificio Cas Vicari Solivellas di Fornalutx dipinte nel 1781.

ca'n xoroi

HENRYK ZEGADLO

Henryk Zegadlo (Kryzka, Polònia, 28 de setembre de 1934 - Bad Bertrich, Alemanya, 9 d'octubre de 2011) fou un escultor i pintor polonès. Va iniciar la seva activitat artística al taller del seu pare Adam Zegadlo.

Com en moltes famílies camperoles poloneses, a la família Zegadlo era una tradició tallar joguines de fusta a l'hivern.

Henryk i el seu germà menor Eugeniusz ajudaven al seu pare. En un entorn on hi havia ciutadans jueus, va créixer amb les històries de l'Antic Testament. Els seus personatges i escenes de la Bíblia són els personatges de la pietat popular i l'han convertit en un conegut representant de l'art popular polonès.

Estudià a l'Acadèmia de Belles Arts de Varsòvia, des de 1953, on va estar 6 anys pintant amb el professor Eugeniusz Marshmallow. Després de tornar al seu poble natal, va començar a tallar escultures de fusta i també va mostrar al seu germà el treball artístic. Ben aviat, els Zegadlos es trobaven entre els artistes de talla més coneguts de Polònia. Començaren a organitzar exposicions a casa i a l'estrangej i des de 1960 a 1978 estudiava a Zakopane, amb el seu pare Adam. Les seves obres estan representades a diversos museus i a centres d'art de Varsòvia, Cracòvia, Kielce, Berlín, Bonn, Neuss, Munic i al Museu Bíblic de Meersburg.

A més de la creació d'escultures de fusta, Zegadlo es va dedicar a la pintura d'oli i aquarel·la. Malgrat l'èxit patrocinat pel govern,

Zegadlo no va poder acceptar el sistema polític, que li va proporcionar restriccions.

Des de 1978 va viure a Europa occidental i des de 2003 va obtenir la nacionalitat alemanya. El 1990 visità Japó. Al llarg dels anys, Zegadlo ha creat un corpus de més de 100 obres de l'Antic Testament. Escultures, relleus tríptics i pintures de diverses tècniques donen una cara a Moisés, Noè, David i a molts d'altres protagonistes bíblics. L'any 2014 l'Ajuntament de Fornalutx va acceptar la donació de 210 obres de l'artista, que va residir més d'una dècada al municipi. Donació que feu Anna Moger, la víuda de Henryk Zegadlo.

HENRYK ZEGADLO

Henryk Zegadlo (Kryzka, Polonia, 28 de septiembre de 1934 - Bad Bertrich, Alemania, 9 de octubre de 2011) fue un escultor y pintor polaco. Inició su actividad artística en el taller de su padre Adam Zegadlo.

Así como en muchas familias campesinas polacas, en la familia Zegadlo era una tradición tallar juguetes de madera en invierno.

Henryk y su hermano menor Eugeniusz ayudaban a su padre. En un entorno donde había ciudadanos judíos, creció con las historias del Antiguo Testamento. Sus personajes y escenas de la Biblia son los personajes de la piedad popular y lo han convertido en un conocido representante del arte popular polaco.

Estudió en la Academia de Bellas Artes de Varsovia, desde 1953, donde estuvo 6 años pintando con el profesor Eugeniusz Marshmallow. Después de regresar a su pueblo natal, comenzó a tallar esculturas de madera y también enseñó a su hermano el trabajo artístico. Muy pronto, los Zegadlos se encontraban entre los artistas de talla más conocidos de Polonia. Comenzaron a organizar exposiciones en casa y en el extranjero, y desde 1960 a 1978 estudiaba en

Zakopane, con su padre Adam. Sus obras están representadas en diversos museos y en centros de art de Varsovia, Cracovia, Kielce, Berlín, Bonn, Neuss, Munic y en el Museo Bíblico de Meersburg.

Además de la creación de esculturas de madera, Zegadlo se dedicó a la pintura de óleo y acuarela. A pesar del éxito patrocinado por el govern, Zegadlo no pudo aceptar el sistema político, que le puso restricciones.

Desde 1978 vivió en Europa occidental y desde 2003 obtuvo la nacionalidad alemana. En 1990 visitó Japón. A lo largo de los años, Zegadlo ha creado un corpus de más de 100 obras del Antiguo Testamento. Esculturas, relieves trípticos y pinturas de diversas técnicas dan una cara a Moisés, Noé, David y a muchos otros protagonistas bíblicos. En el año 2014 el Ayuntamiento de Forcalutx aceptó la donación de 210 obras del artista, que residió más de una década en el municipio. Donación que hizo Anna Moger, la viuda de Henryk Zegadlo.

HENRYK ZEGADLO

Henryk Zegadlo (Kryzka, Poland, 28 September 1934 - Bad Bertrich, Germany, 9 October 2011) was a Polish sculptor and painter. His artistic career started in a workshop owned by his father, Adam Zegadlo.

Like in many Polish peasant families, the Zegadlo family had a tradition of carving wooden toys in winter.

Henryk and his younger brother Eugeniusz helped their father. He grew up hearing Old Testament stories from the Jewish citizens who lived in the community. His Bible characters and scenes are the epitome of popular piety and made him a well-known representative of Polish folk art.

He started studying painting at the Warsaw Academy of Fine Arts in 1953 and spent six years learning under Professor Eugeniusz Marshmallow. He started carving wooden sculptures after returning to his hometown, teaching his brother the artistic techniques he had learned. The Zegadlos quickly rose to the ranks of Poland's best-known artists. They started putting on exhibitions at home and abroad, and from 1960 to 1978 Zegadlo studied at Zakopane with his father Adam. Their work is on display in several museums and art centres in Warsaw, Krakow, Kielce, Berlin, Bonn, Neuss, Munich and the Meersburg Bible Museum.

In addition to his wooden sculptures, Zegadlo was also an oil and watercolour painter. Despite his government-sponsored success, Zegadlo was unable to accept country's restrictive political system. He moved to Western Europe in 1978 and obtained German nationality in 2003. He visited Japan in 1990. Over the years, Zegadlo

created a body of over 100 Old Testament works. Sculptures, triptych reliefs and paintings created using various techniques depict Moses, Noah, David and a host of other Bible characters. Anna Moger, Henryk Zegadlo's widow, donated 210 pieces of her late-husband's art to the Fornalutx City Council in 2014; the artist lived in the municipality for over a decade.

HENRYK ZEGADLO

Henryk Zegadlo (geboren in Kryzka, Polen, am 28. September 1934 – gestorben in Bad Bertrich, Deutschland, am 9. Oktober 2011) war ein polnischer Bildhauer und Maler. Er kam bereits in jungen Jahren in der Werkstatt seines Vaters Adam Zegadlo mit der Kunst in Kontakt.

Bei der Familie Zegadlo war es wie bei vielen anderen Familien, die in Polen auf dem Land lebten, Tradition, im Winter Holzspielzeug zu schnitzen.

Henryk und sein kleiner Bruder Eugeniusz halfen ihrem Vater dabei. Da in der näheren Umgebung nicht viele andere junge Leute lebten, wuchs er mit den Geschichten des Alten Testaments auf. Die Charaktere und die Szenen aus der Bibel sind die Figuren der Volksfrömmigkeit, die auch in das Kunsthandwerk des polnischen Volkes Einzug hielten.

Henryk studierte in der Akademie für Schöne Künste. Ab 1953 war er 6 Jahre lang Schüler des Kunstrektors Eugeniusz Marshmallow.

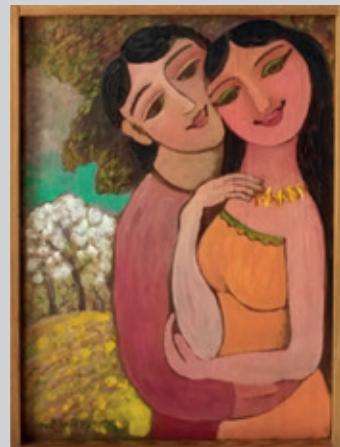

Nach seiner Rückkehr in sein Heimatdorf begann er Holzfiguren zu schnitzen und seinen kleinen Bruder in die Kunst einzuführen. Sehr bald schon gehörten die Brüder Zegadlo zu den bekanntesten Bildhauern Polens. Sie fingen an, Ausstellungen in ihrer Heimat und im Ausland zu organisieren. Zwischen 1960 und 1978 studierte er zusammen mit seinem Vater in Zakopane. Seine Werke sind in zahlreichen Museen in Warschau, Krakau, Kielce, Berlin, Bonn, Neuss und München sowie im biblischen Museum von Meersburg zu bewundern.

Neben der Kreation von Holzfiguren war er auch ein begeisterter Anhänger der Öl- und Aquarellmalerei. Trotz des Erfolgs, den er unter der Förderung durch die polnische Regierung verzeichnete, konnte er das politische System nicht akzeptieren, das ihn in seiner künstlerischen Freischaffenheit einschränken sollte.

Ab 1978 lebte er in Westeuropa und 2003 erhielt er die deutsche Staatsbürgerschaft. 1990 besuchte er Japan. Im Laufe der Jahre schuf Zegadlo einen Fundus aus über 100 Werken, die Szenen aus dem Alten Testament abbildeten. Skulpturen, dreigeteilte Bildtafeln und in vielen Techniken umgesetzte Malereien verliehen Moses, Noah, David und vielen anderen Protagonisten aus der Bibel lebendige Gesichter. Im Jahre 2014 nahm die Gemeinde Fornalutz eine Schenkung von über 210 Werken des Künstlers an, der über ein Jahrzehnt in der Gemeinde lebte.

Anna Moger, die Witwe Henryk Zegadlo, schenkte die Werke der Gemeinde.

Fornalutx i la Serra de Tramuntana, Patrimoni Mundial de la UNESCO

L'any 2011, la Serra de Tramuntana de Mallorca fou declarada Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO, en la categoria de Paisatge Cultural. I Fornalutx és un dels 19 municipis de l'illa que conformen aquesta àrea, declarada Patrimoni Universal.

Fornalutx y la Serra de Tramuntana, Patrimonio Mundial de la UNESCO

En el año 2011 la Sierra de Tramuntana de Mallorca fue declarada Patrimonio Mundial de la Unesco, en la categoría de paisaje cultural. Fornalutx es uno de los 19 municipios de la isla que conforman esta área, declarada Patrimonio Universal.

Fornalutx in the Serra de Tramuntana, World Heritage of the UNESCO

In 2011 the Serra de Tramuntana of Mallorca was designated a Unesco World Heritage Site in the category of Special Cultural and Physical Significance. Fornalutx is one of 19 Communities which belong to this area, that was declared a World Heritage.

Fornalutx in der Serra de Tramuntana, Welterbe der UNESCO

2011 wurde die Serra de Tramuntana Mallorcás zum Welterbe der UNESCO in der Kategorie Kultur-landschaft erklärt. Fornalutx ist eine der 19 Gemeinden, die zu diesem Gebiet gehören, das als Weltkulturerbe erklärt wurde.

Fornalutx e la Serra de Tramuntana: patrimonio mondiale dell'UNESCO

Nel 2011 l'UNESCO ha dichiarato la Serra de Tramuntana di Maiorca Patrimonio dell'Umanità, nella categoria di paesaggio culturale. Fornalutx è uno dei 19 comuni dell'isola che formano tale zona dichiarata Patrimonio Universale.

Agermanament

Entre els municipis de
**FORNALUTX i
STREMBO (Itàlia)**

Hermanamiento entre los municipios de
FORNALUTX y STREMBO (Italia)

Partnership between the communities of
FORNALUTX and STREMBO (Italy)

Partnerschaft zwischen den Gemeinden
FORNALUTX und STREMBO (Italien)

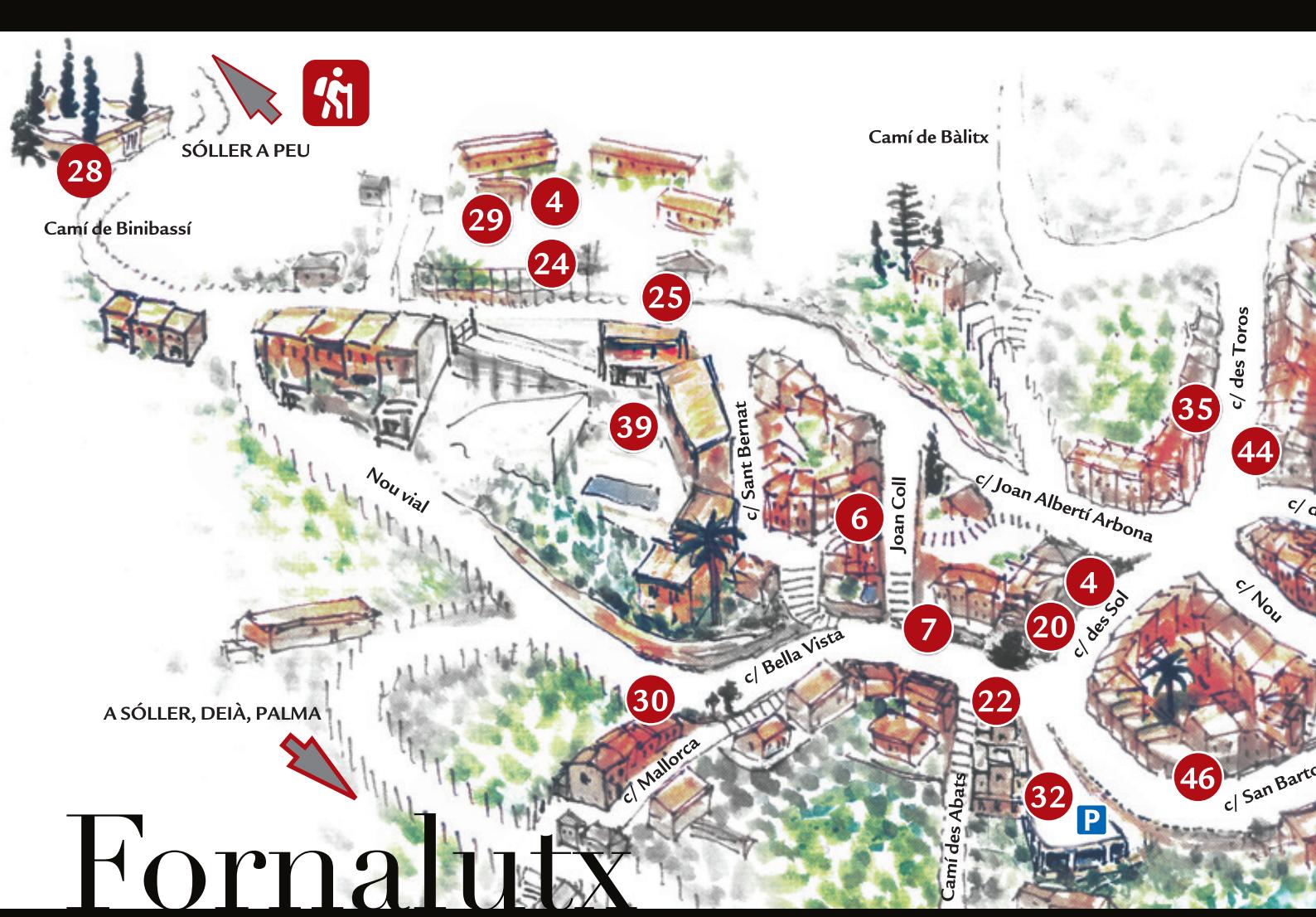
Gemellaggio tra i comuni di
FORNALUTX e STREMBO (Italia)

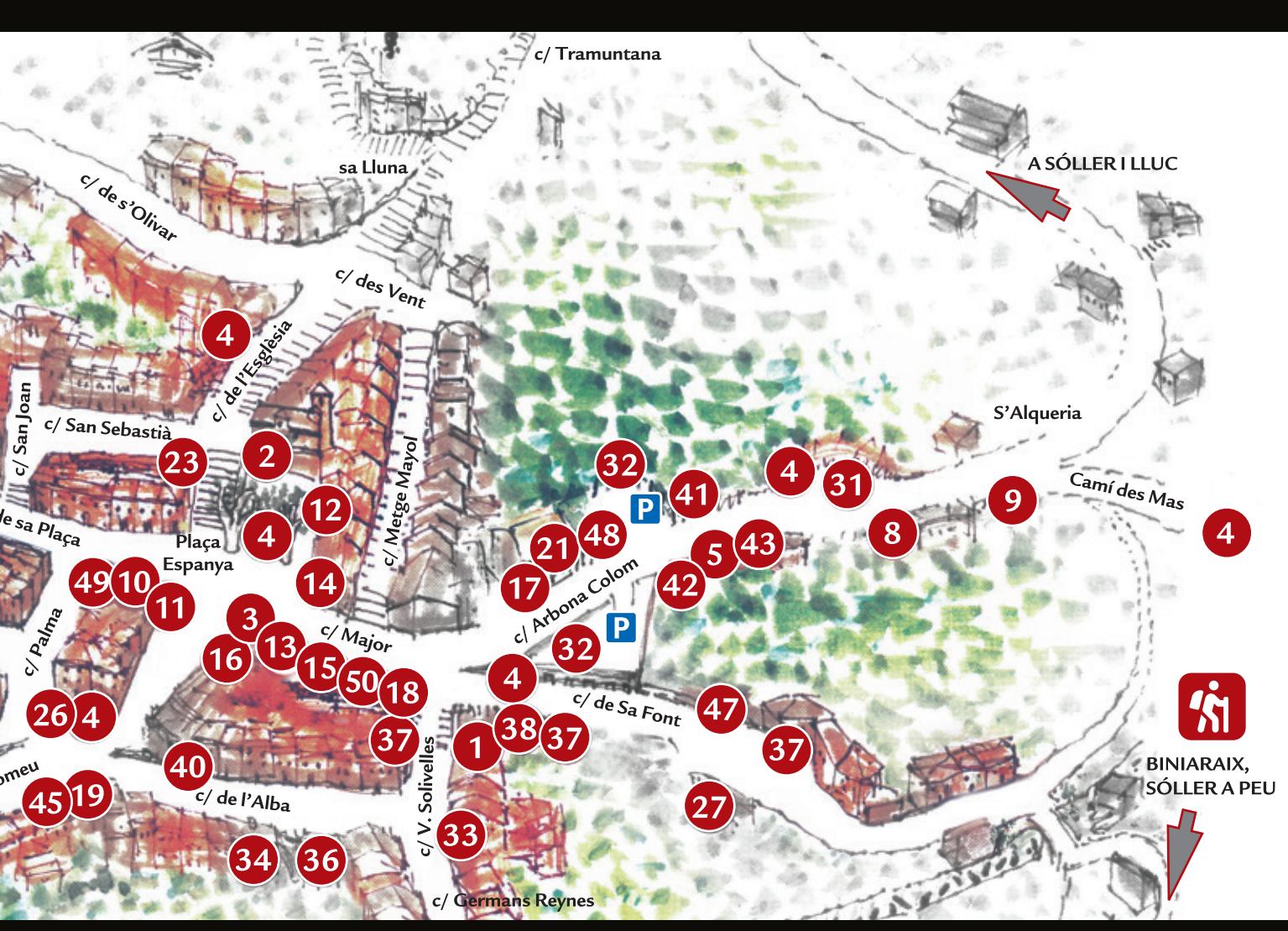

Llocs d'interès

Lugares de interés · Places of interest · Sehenswürdigkeiten · Luoghi d'interesse

01. Ajuntament Jutjat de Pau Biblioteca Llar des Padrins	971 63 19 01 · 971 63 19 47 www.ajfornalutx.net	17. Restaurant s'Aturada 18. Es Pa de Fornalutx 19. Immobiliària Calabri	971 63 03 10 971 63 13 20 971 63 84 05 www.calabri.es	36. Ca'n Reus 37. Teules pintades 38. Ca'n Xoroi Centre Cultural 39. Sa Tanqueta	971 63 11 74 971 63 85 20 www.sa-tanqueta.com
02. Església Parroquial	971 63 19 68	20. Correus 21. Fusteria Jaume Sastre 22. BUS	971 63 05 05 600 524 737	40. Rayo de la Vida s.l.	611 179 230 alfonso@rayodelavida.com
03. La Caixa	971 63 50 72	23. Artesania mediterránea 24. Poliesportiu 25. Guarderia Infantil 26. Art Balear (Fritzz Design)	625 014 538 654 249 230 671 104 958 www.art-balear.com 629 213 118 office@fritzz-design.com	41. Centre Sanitari 42. Pizzeria Calzone 43. New Red Fort, Indian restaurant 44. Construccions Juan Mayol 45. Calabri Construccions i Promocions s.l.	971 63 45 90 971 63 81 91 871 872 161 686 782 480 www.calabriconstruccions.com · 971 63 84 05
04. Fonts Públiques		27. Policía Municipal	620 963 034 · 678 883 181 policialocal@ajfornalutx.net	46. Atelier Marcos Calles	971 633 939 marcoseuro@hotmail.com
05. Típic Fornalutx	971 63 98 02	28. Cementiri 29. Escola Pública Sa Rutlana	971 633 723	47. Taller mecánico (coches)	971 634 178 fornalutxmotor@gmail.com
06. Can Pera Rooms (hotel)	618 967 721 fornalutxenc@gmail.com	30. Mirador, La Creu 31. Gir Autocars 32. Aparcaments 33. Rentadores 34. Fornalutx Petit Hotel	971 63 19 97 www.fornalutxpetithotel.com	48. Restaurante Molon 49. Restaurante Café Med	871 872 323 971 630 900 cafemedmallorca@gmail.com
07. Elèctrica Andreu Barceló	608 172 313 andreuelectrica@gmail.com	35. Ca'n Verdera	971 63 82 03 www.canverdera.com	50. Construccions Buades 51. Mallorcamuntanya.com	619 537 463 654 986 171
08. Restaurant "Es Turó"	971 63 08 08 esturoi993@hotmail.com				
09. Restaurant Ca n'Antuna	971 63 30 68 margatuna@hotmail.com				
10. Cafè Ca'n Benet	690 383 900				
11. Bar Deportivo	685 650 296				
12. Cafè Sa Plaça	971 63 19 21				
13. Farmàcia	971 63 41 58				
14. SPAR Fornalutx	971 63 06 76 cancoronas5@hotmail.com				
15. Boutique Can Barquer	971 63 08 88				
16. Perruqueria Ines	971 63 19 14				

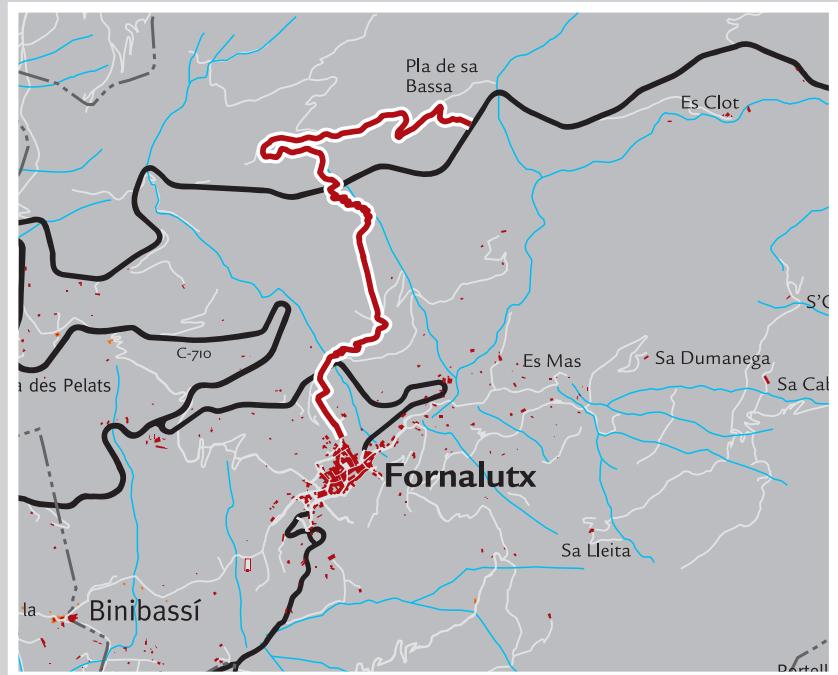
Excursions d'interès

Excursões de interés · Interesting walks · Interessante Ausflüge · Escursioni interessanti

1

Camí de l'Alzina
Fumadora (Fornalutx)

Dificultat/Dificultad/Difficulty/Schwierigkeitsgrad/Difficoltà: Mitjana/Mediana/Median/Mittel/Intermedia · KM: 11 km

Altura màx./Highest altitude/Maximalhöhe/Altitudine max.: 819 m. (Puig de sa Bassa) · Altura mín./Lowest altitude/Mindesthöhe/Altitudine min.: 50 m. (Sóller)

Temps total/Tiempo Total/Total time/Gesamtzeit/Tempo totale: 370 min. · Desnivell/Desnivel/Difference in height/Gefälle/Dislivello: 769 m.

Excursions d'interès

Excusiones de interés · Interesting walks · Interessante Ausflüge · Escursioni interessanti

2

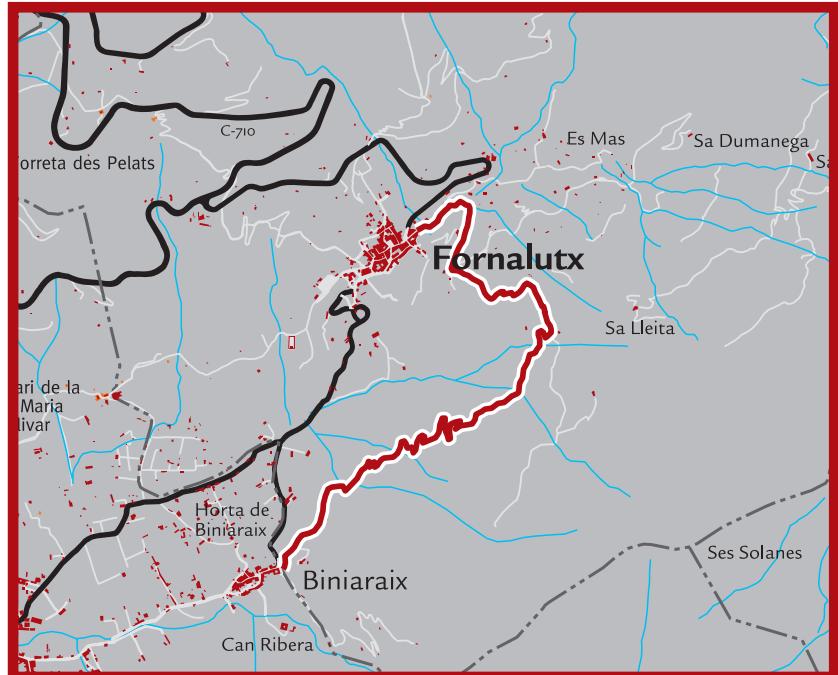

Camí d'Es Creuer (Fornalutx)

Dificultat/Dificultad/Difficulty/Schwierigkeitsgrad/Difficoltà: Fàcil/Fácil/Easy/Einfach • KM: 8 km

Altura màx./Highest altitude/Maximalhöhe/Altitudine max.: 275 m. • Altura mín./Lowest altitude/Mindesthöhe/Altitudine min.: 60 m.

Temps total/Tiempo Total/Total time/Gesamtzeit/Tempo totale: 90 min. • Desnivell/Desnivel/Difference in height/Gefälle/Dislivello: 215 m.

Excursions d'interès

Excursões de interés · Interesting walks · Interessante Ausflüge · Escursioni interessanti

3

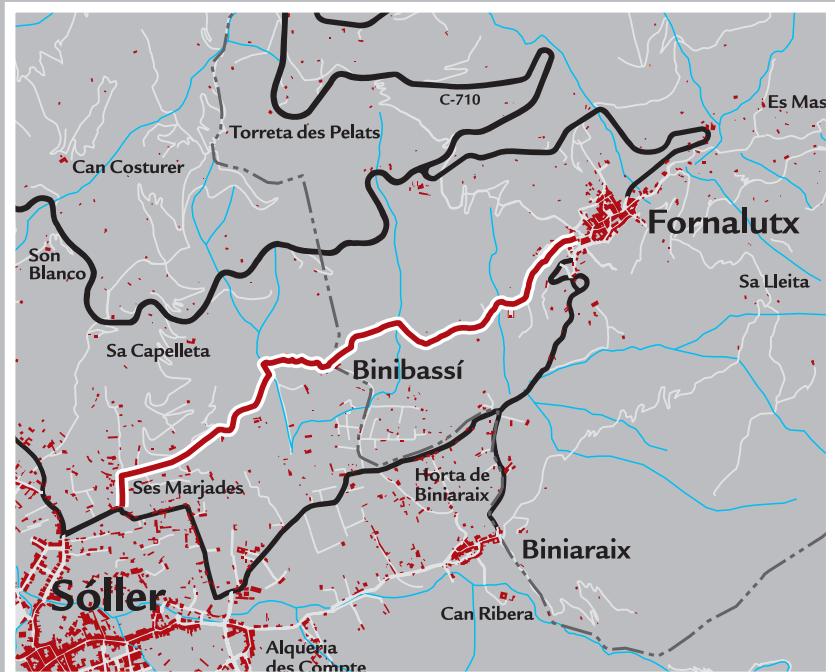

Camí de Binibassí (Fornalutx)

Dificultat/Dificultad/Difficulty/Schwierigkeitsgrad/Difficoltà: Fàcil/Fácil/Easy/Einfach • KM: 3 km

Altura màx./Highest altitude/Maximalhöhe/Altitudine max.: 140 m. • Altura mín./Lowest altitude/Mindesthöhe/Altitudine min.: 105 m.

Temps total/Tiempo Total/Total time/Gesamtzeit/Tempo totale: 45 min. • Desnivell/Desnivel/Difference in height/Gefälle/Dislivello: 35 m.

Excursions d'interès

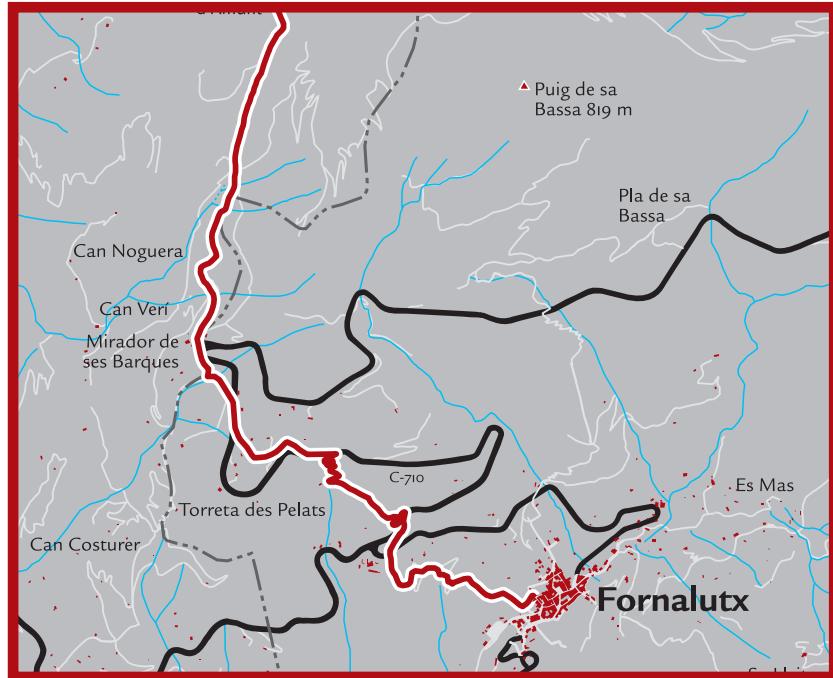
Excusiones de interés · Interesting walks · Interessante Ausflüge · Escursioni interessanti

4

Camí de Sa Costera (Fornalutx)

Dificultat/Dificultad/Difficulty/Schwierigkeitsgrad/Difficoltà: Mitjana/Mediana/Median/Mittel • KM: 12 km
Altura màx./Highest altitude/Maximalhöhe/Altitudine max.: 405 m. • Altura mín./Lowest altitude/Mindesthöhe/Altitudine min.: 50 m.
Temps total/Tiempo Total/Total time/Gesamtzeit/Tempo totale: 4-5 h. • Desnivell/Desnivel/Difference in height/Gefälle/Dislivello: 355 m.

Excursions d'interès

Excusiones de interés · Interesting walks
Interessante Ausflüge · Escursioni interessanti

Ruta i casco antiguo
(Fornalutx)

Excursions d'interès

Excursiones de interés · Interesting walks

Interessante Ausflüge · Escursioni interessanti

6

Ruta 2 casco antiguo
(Fornalutx)

Patrocina:

G CONSELLERIA
O MODEL ECONÒMIC,
I TURISME I TREBALL
B
/

Departament de Cultura, Patrimoni i Esports
Consell de Mallorca

Col·labora:

AJUNTAMENT DE FORNALUTX
Illes Baleares